

Kadir van Lohuizen trekt al vanaf het begin zijn eigen plan. De veel-gelauwerde fotograaf, die zich regelmatig ophoudt in conflict- en rampgebieden, hoofdzakelijk zijn eigen nieuws maakt en met indrukwekkend materiaal dat internationale weerklank vindt terugkomt, is inmiddels door de wol geverfd. Maar door zijn aderen stroomt nog immer het onder-nemende, eigenwijze, tikkeltje recalcitrante actiebloed. ‘Als ik geluisterd had naar alle adviezen was het nooit iets geworden met mij.’

tekst: annemiek van grondel

Tsjaad, (2006)

Lohuizenlezing
Kadir van Lohuizen geeft tijdens het IDFA een lezing in het kader van zijn boek *Diamond Matters*. Voorafgaand hieraan zal de Canadese documentaire *Diamond Road* (Derek Rogers; John Kramer, 2007) worden vertoond. Donderdag 29 november, docu plus Oxfam Novib-lezing, Tuschinski 1, Amsterdam, 16.00 uur; www.idfa.nl

de wereld van kadir

Ganges, India,
(1997,
Lifelines-7 rivers)

‘Hoogdravende ideeën om te doen wat ik nu doe heb ik nooit gehad als kind. Ik had wel wat met beeld. Dus begon ik maar gewoon met fotograferen.’ Last van ambitie heeft hij pas in de loop van zijn carrière gekregen. Afwijzing van de opleiding op de MTS voor Fotografie en Fotonica, de voorloper van de afdeling fotografie van de KABK in Den Haag, was voor Kadir van Lohuizen (1963) zelfs reden om zijn camera een paar jaar onaangeroerd te laten. Dat was in 1982. ‘Waarom ik niet werd toegelaten? Ik was niet gemotiveerd genoeg, geloof ik’, zegt de veelbekroonde fotograaf grijnzend terwijl hij vanachter een capuccino in een Mokums café met smaak een chocoladekoekje wegwerkt. In plaats van verder te gaan in de fotografie, koos de jonge Van Lohuizen voor de Pedagogische Academie. Hij kwam er van een koude kermis thuis, want van vrije leervormen was, op Jenaplan en Montessorischool na, nog geen sprake. ‘Een echte vrije school die het verschil zou maken, bestond nergens. Meer dan wat correcties met een rode pen was het niet’, zegt hij schouderophalend. Dus lichtte hij zijn hielen na nauwelijks een half jaar. Aan bevlogenheid evenwel geen gebrek. Van Lohuizen had een hoger doel gevonden in de kraakbeweging. De barricaden op: Palestinasjaal om de hals, met in de ene hand een koevoet en in de andere een zwart-rode vlag. In Utrecht werd de begeesterde student al snel opgenomen in de diepste krochten van het activisme, dat hem mede gevormd heeft tot wat hij nu is. Zijn opleiding op de sociale

academie De Horst in Driebergen kwam ermee in het geding. ‘Ik was anarchist, ja’, knikt de fotograaf. ‘Ik geloofde totaal in het zelfbeschikkingsrecht van elk individu, en niet in de hiërarchische machtsvorm. Las daarover alles wat los en vast zat. Het *ABC van het anarchisme* van Alexander Berkman droeg ik als een bijbel bij me. We organiseerden debatten en filmavonden in krakerscafé AKU. Ik zat in de schrijvende redactie van het actieblad Springstof, en later in de redactie van de Drift. Daar ligt de kiem van mijn fotografie.’ Inmiddels heeft Van Lohuizen een wat genuanceerdere politieke visie. ‘Laat ik zeggen, mijn vrouwen in de mensheid heeft hier en daar wat krassen opgelopen, na wat ik links en rechts in de loop der jaren om me heen gezien heb’, zegt hij met een licht-cynische ondertoon, al kan hij zijn oude politieke liefde nog wel verklaren. ‘Als anarchist ga je er ondanks je weerbare houding toch vanuit dat ieder mens in wezen goed is. De leer is in principe ook niet gewelddadig.’ Na de havo had Van Lohuizen, door het volgen van één hbo-jaar sociale academie, willen doorstromen naar een universitaire studie politicologie. Het liep anders. Tegelijkertijd begon hij met drie medestanders na het kraken van het voormalige Universiteitshuis op de Lepelenburg in Utrecht, een *Sleep-inn*, in de volksmond Het Snurkhuis genoemd. Het was bedoeld als goedkope noodopvang van daklozen. Behalve het Leger des Heils was voor deze groep niets geregeld. In principe kon iedereen er slapen: van zwerfende junks tot heroïnehoertjes, van toeristen tot studen-

ten zonder kamer. Samen met zijn vrienden en een pool van twintig vrijwilligers regelde hij alles, van het inrichten en het runnen van entree, keuken en slaapzaal tot aan de nachtwacht, zeven dagen per week. ‘Als je dienst had sliep je er zelf ook. Een socio-stelletje ongeregeld bij elkaar. Maar wel heel hard werken.’ Vanaf dag één werd er dankbaar gebruik gemaakt van de voorzieningen en algauw werd de Sleep-Inn een begrip in het Utregse. Een superstage voor de sociale academie, waar Van Lohuizen nog steeds leerling was. ‘Maar ik vond algauw dat ik in de praktijk veel meer leerde dan op die stomme school.’ Exit Van Lohuizen. Hard aan het werk in de harde werkelijkheid van het hart van Holland. Terwijl de wijde wereld wachtte.

.....tussen bluf en waarheid Op een dag was het genoeg. ‘Het stompte wel af. Ik kende alle kutsmoesjes van elke junk in heel Groot-Utrecht zo langzamerhand’, gnuift hij. ‘En op een gegeven moment lagen er wel opvallend veel autoradio’s in de gemeenschappelijke kluis.’ Tot zijn opluchting was er in 1985 de mogelijkheid om ter algemene ontwikkeling eens serieus op reis te gaan. Vijf maanden lang, met een vriend. ‘In Hongarije kon je goedkoop treintickets scoren voor de Trans-Siberië-express’, klinkt het geestdriftig. ‘Voor 60 dollar een kaartje Budapest-Moskou-Beijing!’ De reis zorgde ervoor dat Van Lohuizen de sinds zijn krakerstijd verwaarloosde fotografie weer een kans gaf; hij registreerde al het fas-

cinerends wat op zijn weg kwam. Uiteindelijk leidden de omzwervingen tot in Tibet, hij was inmiddels in zijn eentje. Na thuiskomst mocht hij het resultaat van zijn fotografische inspanningen tonen bij antiquariaat Van Gennep in Amsterdam. Zijn eerste expositie. De fotograaf kreeg de smaak te pakken. Zijn tocht had geleid naar de Filipijnen, juist in de tijd dat daar de vreedzame volksopstand een aanvang nam, die een einde aan het dictatoriale bewind van president Marcos zou maken. Van Lohuizen, op sleeptouw genomen door twee andere Nederlandse fotografen, kon zonder persaccreditatie vrijelijk alles vastleggen wat voor zijn lens verscheen. Zijn verslag verscheen in zowel krakersblad Bluf als in het communistische dagblad De Waarheid. ‘Voor wel vijftien hele guldens per foto’, herinnert hij zich.

Tussen bluf en waarheid, een aardige illustratie van de overmoedige pioniersdrang van Van Lohuizen uit die jaren. Langzaam maar zeker nam de reiskoorts bezit van hem. In eerste instantie dicht bij huis: als zeilinstructeur en wedstrijdzeiler voer hij drie jaar lang met klippers en tjalken over de Friese meren en de Waddenzee. Daarna vertrok hij weer naar China en vervolgens Thailand. Tijdens zijn reis brak, in december 1987, de Eerste Intifada uit, de Palestijnse volksopstand tegen de Israelische overheersing. Van Lohuizen bedacht zich geen moment, pakte zijn biezen en was in maart 1988 een van de eerste Nederlandse fotografen ter plekke. Het voelde als een missie, geeft hij toe, ook al wist nog vrijwel niemand wie die fotograaf was. ‘Gek genoeg hadden nieuwsdiensten daar geen mannetje zitten’, verwondert hij zich. ‘Ik deed af en toe wel wat voor De Groene Amsterdammer. Er was nauwelijks budget, maar ik kreeg niettemin een halve opdracht van ze om de intifada te verslaan. En daarna is het nooit meer opgehouden.’

In 1988 won Kadir van Lohuizen er prompt de eerste prijs Buitenland bij de Zilveren Camera mee. Er zouden nog diverse bekroningen bij de Zilveren Camera volgen, evenals bij World Press Photo. Dit jaar won hij in Perpignan de Visa d’Or voor een fotoreportage voor Le Monde in Tsjaad. Niet dat de opdrachten toen direct binnenstroomden. ‘Die zijn nooit binnengestroomd’, zegt hij droog. ‘Ik heb wel de bewuste keuze gemaakt freelancer te worden en te blijven. Ik fotografeerde af en toe voor de Voedingsbond van de FNV om geld te verdienen. Maar opdrachten om naar het buitenland te gaan om te fotograferen, daarvan was geen sprake. Ik geloof dat de eerste keer zo’n vijftien jaar later was.’ Dus genereerde hij zijn eigen buitenlandopdrachten. Met succes. In de loop der jaren verscheen zijn werk niet alleen in Nederlandse bladen als Vrij Nederland, de Groene Amsterdammer, de Volkskrant, Trouw en NRC Handelsblad, maar ook in buitenlandse gezaghebbende bladen als de New York Times, The Independent, Newsweek, Time, Die Frankfur-

De laatste nomaden in
Arctisch Siberië
(2001/2001)

Nomaden in Noord-
Tibet(1998)

..... ter Allgemeine, Libération en Le Monde. Ook exposeerde hij onder meer in De Kunsthal, Foam-Fotografiemuseum Amsterdam, het Nederlands Fotomuseum, Institut Néerlandais (Parijs), Visa Pour l’Image (Perpignan) en op het Fotofestival Naarden.

..... NOOR

Hollandse Hoogte representeert Van Lohuizen al jaren. Inmiddels alleen voor Nederland, want sinds 1993 behartigt Agence Vu in Parijs zijn belangen in de rest van de wereld. Maar nu is alles anders. Het onafhankelijke fotoagentschap Noor (Arabisch voor “licht”) is sinds september een feit. Net als ooit in Utrecht, is de fotograaf met gelijkgestemden voor zichzelf begonnen. Of het een succes wordt, moet Noor nog uitwijzen. Maar feit is dat negen internationale namen – naast Van Lohuizen ook andere World Press Photo-winnaars zoals Stanley Greene, Jodi Bieber, Francesco Zizola, Yuri Kozyrev en Philip Blenkinsop – een hoopvol visitekaartje zijn voor het agentschap. ‘Noor is een oude droom van mij’, vertelt Van Lohuizen. ‘Midden jaren negentig heb ik al gepoogd met een aantal mensen een klein bureau op te zetten dat gespecialiseerd was in reportages. Dat kwam toen niet van de grond door een gebrek aan chemie. Maar dat er een keer een Noor moest komen stond wel vast.’ Eerder was de lokroep van een van de grote

voorbeelden van zelfstandige fotografie-agentschappen, Magnum Photos, ook bij Van Lohuizen niet aan dovemansoren gericht. In 1994 probeerden Magnumfotografen Ian Barry en Sebastian Salgado hem in de gelederen van het legendarische fotoagentschap te krijgen. Er werden afspraken gemaakt met zoveel mogelijk Magnumfotografen om zijn werk te laten beoordelen en hij werd gepusht foto’s in te leveren ter nominatie voor de uitzonderlijk strenge ballotagecommissie. Zo ver kwam het uiteindelijk niet. Hij liet het er zelf bij zitten. Van Lohuizen: ‘Waarom? Bang om afgewezen te worden, denk ik. Ik was niet zeker genoeg van mezelf. En buiten dat: je moet als Magnum-fotograaf blijven produceren, er wordt een enorme druk op je gelegd. Je sociale leven gaat op zijn kant. Dan ben ik bij Vu beter af, dacht ik.’ *Do It Yourself*. Een mooi motto uit de krakers- en punkperiode van eind jaren zeventig, begin jaren tachtig. Een motto dat Van Lohuizen nog steeds als vanzelf dagelijks in de praktijk brengt. Letterlijk met de oprichting van een eigen *agency*, maar sowieso in het zelf genereren van werk. De fotograaf is inmiddels een meester geworden in het opzoeken van op het eerste gezicht weinig nieuwswaardige gebieden, om terug te keren met indringende beelden die het nieuws gaan bepalen. Een van die goede concepten lag in Sierra Leone, het uitgangspunt van *Diamond Matters*,

het verslag dat in 2004 in boekvorm en als tentoonstelling verscheen. In 2000 keerde Van Lohuizen terug naar dat land, met schrijvend journalist Kees Broere. Doel: het aantonen van de relatie tussen diamanten en oorlog. Van Lohuizen: ‘Toen was het nog geen geaccepteerde theorie dat grondstoffen te maken hebben met het voortbestaan van oorlog. Ik had dat al eerder gezien in oorlogen van Angola en Sierra Leone en vond het raar dat niemand wilde aannemen dat wij in het westen daarvoor medeplichtig waren aan continuering van die oorlogssituatie.’ Hoewel het verslag in de Volkskrant werd geplaatst, raakte Vu het internationaal aan de straatstenen niet kwijt. Totdat Paris Match interesse toonde. Na publicatie hierin ging het balletje rollen. Met als uitkomst de campagne *Voorkom conflictvrije diamanten* en de reizen- de tentoonstelling Diamond Matters. Van Lohuizen: ‘In 2003, na de oorlog, werd ik door het Nederlands Instituut voor Zuidelijk Afrika (NIZA), hun afdeling Fatal Transactions, West-Africa Witness en Amnesty International gevraagd of ik niet terug wilde gaan naar Sierra Leone, om de situatie ter plekke vast te leggen. Ik wilde wel, op voorwaarde dat we zouden proberen de hele lijn door te volgen. Dus van Sierra Leone tot aan India tot aan de consumentenmarkt in het westen.’ In weerwil van iedereen die het hem afraadde, volgde Van Lohuizen zijn eigen pad. ‘Ik heb

Uit: *Diamond Matters*, Sierra Leone (2000)

Uit: *Diamond Matters* (2004)
Jetsetparty (London)

geleerd dat je eigenwijs moet zijn in dit vak’, zegt hij. ‘Als ik geluisterd had naar alle adviezen was het nooit iets geworden met mij. Dat de media in dit geval er niet aan wilden, vind ik onbegrijpelijk. Net als hun tegenargumenten als “Het verhaal kennen we al” – wat onzin was –, “Het lukt je niet”, of “Het is een te groot issue”.’ Uiteindelijk werd Diamond Matters zijn best-verkochte verhaal tot nog toe, dat wereldwijd in tientallen kranten en tijdschriften heeft gestaan. Het gelijknamige boek uit 2004 werd bekroond met de prijs voor de Nederlandse en Vlaamse Onderzoeksjournalistiek en de Kees Scherer Prijs.

..... vuurhaarden

Hoewel Van Lohuizen af en toe ook foto-documentaires maakt over minder beladen onderwerpen, ligt het zwaartepunt op foto-journalistieke onderwerpen in conflict- of rampgebieden overal ter wereld. In de bijna 20 jaar dat hij fotografeert heeft hij zich met zijn camera begeven in vuurhaarden van Gaza tot Angola, en ontredde zones als het door water verwoeste New Orleans. Met als gemene deler dat zijn rake foto’s mededogen en betrokkenheid uitstralen. Een van de situaties die het meeste indruk op hem heeft gemaakt was zijn verblijf in Zaïre, in 1997. Een fascinatie voor rebellenleider Laurent Kabila dreef hem ernaartoe. Omdat hij in die tijd al regelmatig in Vrij Nederland publiceerde, vroeg hij fiat aan toenmalig VN-hoofdredacteur Joop van Tijn. ‘Als de macht wankelt, dien jij in het centrum te zijn’, zei deze. ‘Dan moet je niet bij een of andere rebellenleider vertoeven. Ik wil best een verhaal over Zaïre, maar dan ga je naar Kinshasa.’ Enfin. Dan maar geen opdracht, dacht de fotograaf en vloog naar de Congolese grensstad Goma. Daar verschanste hij zich vlak bij de grens met Rwanda, waar Kabila en zijn rebellen een basis hadden. Hij wilde op patrouille met de groep, maar pottenkijkers werden niet geduld. Toen hij op het punt stond om ontmoedigd terug te gaan, gebeurde er iets onverwachts. ‘Er zat een groep Hutu-vluchtelingen rond Kisangani, die al drie jaar op de vlucht was’, vertelt Van Lohuizen. ‘Toen bleek dat Kabila hen aanwees als genocideplegers van Rwanda uit 1994, zijn op zijn bevel tachtigduizend vluchtelingen het bos ingedreven. Ik ben daar onmiddellijk heengegaan, maar alles was afgesloten door Kabila’s troepen. Na een paar dagen opende het kamp; het was verlaten. Later bleek dat 40 duizend mensen waren afgeslacht. De VN is in de jaren daarna stelselmatig de toegang ontzegd tot de massagraven in de jungle. Daar zijn nooit beelden van gemaakt. De mensen die langzaam terugdruppelden, zoiets hoop ik nooit meer te zien. Uitgehongerd, helemaal aan hun einde. Ik heb dat eerder gezien in belegerde steden tijdens de oorlog in Angola, maar dit was zo desperaat. Om de zoveel meter lag er iemand dood op de weg. Er was wel hulpverlening, maar

de handen uit de mouwen te steken. Er gebeurde echt iets met iedereen.’ Daarna kwam voor de overige 40 duizend overlevenden de repatriëring op gang, de grootste menselijke luchtbrug ooit. Van Lohuizen ging met hen per trein vanuit Kisangani naar de Zaïre-rivier. Daarna zouden de vluchtelingen per pont naar Kinshasa vervoerd worden en vervolgens teruggevlogen naar hun

Zaire, *The train to Kisangani* (1997)

..... vaderland. Van Lohuizen: ‘Er liep een spoorlijn, waarover een open goederentrein reed die onder controle van de Verenigde Naties was. Daar wachtten zo’n 2000 mensen urenlang op hun vervoer. Ik ging met nog twee andere buitenlandse fotografen op de locomotief zitten. De trip begon welgemoed, iedereen was opgelucht bij het vertrek uit de hel van Kisangani. Na tien minuten begonnen mensen te roepen dat de trein moest stoppen. De machinist reed echter door, uit veiligheidsoverwegingen want er stonden nog steeds heel veel mensen langs het spoor. Aangekomen op de plaats van bestemming klom ik van de locomotief, liep naar achteren en zag wagons vol doodgedrukte mensen, de vloer lag bezaaid met lijken en gewonden. Ik ben tot op de dag van vandaag verbijsterd dat ik onderweg het gegil niet heb gehoord.’ In eerste instantie maakte hij geen foto’s maar sleepte samen met zijn collega’s de nog levende mensen uit de trein tot het erachteraan gereisde konvooi met hulpverleners ter plekke was. Daarna schoot hij een ijzige reeks beelden, die werd bekroond bij zowel de Zilveren Camera als World Press Photo. Of hij een dubbel gevoel had bij het ontvangen van die prijzen? ‘Ja, dat heb ik meestal bij bekroningen van werk met dit soort onderwerpen’, antwoordt de fotograaf. ‘Anders dan vroeger maak ik me er nu minder druk om. Want het helpt verdere bekendmaking van de situatie.’ Om onrecht maakt hij zich des te meer kwaad, vooral als het collega’s die uit zijn op persoonlijk gewin betreft. Hij herinnert zich een duister moment op diezelfde zwarte middag. ‘Een cameraploeg van Reuters was

aangekomen met de pont, begon te filmen en zei keihard tegen ons, die bezig waren te helpen: “Weg daar, je staat in beeld.” Toen heb ik bijna een cameraman vermoord.’ De ironie wilde dat het Reuters-filmpje ervoor zorgde dat Oost-Congo twee uur later wereldnieuws werd. Zodat Van Lohuizen drie uur later live in contact stond met Nova. En waardoor uiteindelijk door druk van de internationale gemeenschap op Kabila de repatriëring versneld is.

.....schandaal

Moet je uit een bepaald hout gesneden zijn? ‘Weet ik niet’, schokschouderd Van Lohuizen. ‘Ik ben geen oorlogsfotograaf. Heb conflicten verslagen, maar ook veel andere dingen gedaan. In Libanon voelde ik me vaak een van de velen. Wat voegen we nou met zijn allen toe, denk ik dan.’ Hij probeert liever verhalen te maken waar hij een van de eersten is. ‘Of een van de laatsten’, voegt hij er fijntjes aan toe. ‘Er zijn zoveel conflicten die helemaal geen aandacht meer krijgen.’ Leven onder constante dreiging is een project over geweld tegen vrouwen in samenwerking met Unicef en Amnesty International. Met tien fotografen werd dit project geïnitieerd, waarna een tentoonstelling en verschillende publicaties in bladen het licht zagen. ‘Dat is een van de redenen waarom Noor is geboren’, verklaart Van Lohuizen. ‘Het is belangrijk om grote projecten met meerdere fotografen te doen. Simpelweg om ze in een breder perspectief te plaatsen. En door de infrastructuur van Noor is het makkelijk logistiek te regelen.’

Katrina was onbedoeld de katalysator van Noor. In New Orleans, tijdens het fotograferen van de gevolgen van de verwoestende orkaan, staken Stanley Greene en Kadir van Lohuizen de koppen bij elkaar. ‘Een probleem was’, vertelt de fotograaf, ‘behalve dat ik een groot deel van mijn inkomsten moest afdragen aan Vu, dat ik weinig te zeggen had over het beleid. Vu is bijvoorbeeld traag met het digitaliseren van fotomateriaal. Noor heeft een snelle database waarop al ons werk makkelijk te vinden is. We zijn een BV en een stichting met tien eigenaren, waarvan er negen fotograaf zijn. We kunnen gezamenlijke projecten doen en hoeven minder te leunen op de traditionele markt. We moeten onze toekomst op internet veiligstellen. Fotografie op internet heeft de toekomst. Voor herpublicatie op het net krijg je bitter weinig royalty’s. Opdrachtgevers sputeren dat ze al betaald hebben. Maar het tij is aan het keren nu de advertentie-inkomsten van internet groeien. Via de dotcoms begint nu meer binnen te komen dan via traditionele opdrachten. We staren ons alleen blind op de Westerse bladenmarkten. Maar die van India, Japan, China, Rusland en Oost-Europa zijn redelijk volwassen, en betalen inmiddels redelijk voor opdrachten. Volwassen is natuurlijk relatief, want in hoeverre is de berichtgeving in Amerika volwassen? Maar dat is een ander verhaal.’

Van Lohuizen bivakkeerde het afgelopen jaar in New York. Het beviel zo goed en de ideeën voor nieuwe projecten zijn zo talrijk en vruchtbaar, dat hij ook voor het komende jaar zijn woonboot in Amsterdam heeft verhuurd. ‘Ik zat hier vast omdat ik niet genoeg een

spiegel voorgehouden kreeg. De lat ligt daar hoger. Het is, laten we eerlijk zijn, toch wat anders om in Time Magazine je werk weg te zetten dan in Trouw. Of om daar überhaupt een voet tussen de deur te krijgen.’ Recente opdrachten vervulde hij inderdaad voor Time Magazine: behalve de nasleep in New Orleans fotografeerde hij onlangs ‘het nieuwe Beijing’ in het kader van issues over migrantenarbeiders. Daarnaast is hij bezig met een nieuw project waarbij hij onderweg is van Vuurland naar Alaska. In een onderzoekende *roadtrip* gaat hij naar leefgemeenschappen, ziet wat er onderweg voor onverwachts te ontdekken valt en probeert daarnaast op de bekende Van Lohuizenmanier ongetwijfeld dingen te ontsluiten die aan de oppervlakte dreigen te blijven. ‘Het is een visuele zoektocht naar het hoe en waarom van migratie’, verklaart de fotograaf. ‘Ik begin bij Kaap Hoorn in Zuid-Amerika en volg het spoor noordwaarts. Om de idee die leeft in de Verenigde Staten dat iedereen in Latijns-Amerika naar Noord-Amerika wil enigszins in balans te brengen. Want er is meer migratie op het continent zelf dan naar de VS toe. Noord-Chili woont in Zuid-Chili en vice versa, bij wijze van spreken. Daarbij wil ik een soort doorsnede tussen de twee Amerika’s in beeld brengen, waarom de mensen van a naar b en b naar a gaan en de redenen daarachter. Waarbij ik vanzelf zal stuiten op de sociale en economische veranderingen die overal in Zuid-Amerika plaatsvinden. Die migratie is ook een

metafoor voor die veranderingen. Veel linkse regeringen duiken op in Chili, Peru, Bolivia, Ecuador, Venezuela. Een doorn in het oog van Noord-Amerika. In de jaren zeventig is er veel geïnvesteerd om er het kapitalisme te laten aarden.’ Ontdekkingsreiziger wil Van Lohuizen niet genoemd worden. Hij is gewoon fotograaf. Punt. De avontuurlijke reisdrang van weleer is een noodzakelijk kwaad geworden. Reizen ziet hij als transport. Het doel van zijn fotografie? ‘Elke journalist en fotojournalist draagt de verantwoordelijkheid om na te denken waarom en hoe hij een bepaald verhaal wil vertellen, en wat de toegevoegde waarde daarvan is. In die zin ben ik ook een slechte opdrachtphotograaf. Als iemand mij iets vraagt en ik heb daar helemaal niks mee, dan wordt het ook niets.’ Een familieportret van de bakkersfamilie op de hoek bij de bruiloft van de oudste dochter? Weinig actie van het Kadir-front. Maar een indringende reportage van diezelfde bakkersfamilie die met uitzetten bedreigd wordt kan van de hand van Lohuizen zijn. ‘Mijn drijfveren? Daarvoor is geen gemene deeler te geven’, zegt hij. ‘Katrina: geen haar op mijn hoofd die eraan dacht daarheen te gaan. De dagen erna, toen duidelijk was dat daar niet slechts een natuurramp aan het werk geweest was, wekten mijn interesse. Katrina had New Orleans in eerste instantie gemist. De berichtgeving in de eerste twee dagen luidde dat de orkaan overgewaaid was, en toen opeens:

de hele stad onder water! Hier is meer over te zeggen, dacht ik. Hoe komt die stad onder water? Ik dacht dat de media dat niet oppikten. Ik heb veel rond New Orleans en in de gebieden rond de Mississippi gefotografeerd en ben ervan overtuigd dat het nalatigheid is geweest, en niet de schuld van de *hurricane*. Er is geen watermanagement. Het land zonk, de natuurlijke bescherming van New Orleans, ooit een stad in het binnenland, verdween. Het is nu een kuststad geworden. Er zijn nog 250 duizend mensen ten gevolge van de ramp op drift in alle 50 staten van de VS. Ik volg een aantal families die door de overheid zonder pardon uit elkaar zijn gehaald tijdens de evacuatie. Zij zijn alles kwijt, hebben tweeduizend dollar ontvangen en krijgen nu brieven van de FEMA om met spoed 20 duizend dollar aan de staat terug te betalen. Geld dat ze nooit gekregen hebben. Ze moeten het bewijs ervoor leveren via een dure advocaat. Met het geld dat was gereserveerd om New Orleans beter te beschermen, zo’n twee miljard dollar, heeft Bush doodleuk *the Patriot Act* betaald. Katrina is het grootste schandaal uit de binnenlandse Amerikaanse geschiedenis sinds de slavernij is afgeschaft! Maar het kost me weer alle moeite van de wereld om het gepubliceerd te krijgen. Het dringt nu langzaam door. Ik ben er ook mee in onderhandeling met National Geographic. De hoofdredacteur daar zei: “*This is the story of the decade.*” In andere landen was de president hiervoor allang afgezet.’

New Orleans, *Katrina 5 months later* (2006)

